

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/51/2025
Identifikačné číslo spisu:	2011200157
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2011200157.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: C. W., narodený XX. Q. XXXX, bytom Ž. XXX, okres T., t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Ilave, Mierové nám. 1, Ilava proti žalovanému: Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, Gucmanova 670/19, Leopoldov, o zaplatenie 23.235,75 eura, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-9C/45/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2019 sp. zn. 24Co/314/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (predtým Okresný súd Piešťany, ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 9C/45/2011-223 zo dňa 14. mája 2018 rozhodol tak, že výrokom I. žalobu žalobcu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaný má právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom č.k. 24Co/314/2018-324 z 22. mája 2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 03. júla 2019 dovolanie, pričom v ňom uviedol, že na Centrum právnej pomoci (kancelária Nitra) zaslal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

6. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

7. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m.m. napr. IV. ÚS 35/02, a II. ÚS 323/2010, III. ÚS 550/2012). Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky o prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti, vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

9. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné,
- d) nemá náležitosti podľa § 428,
- e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo
- f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (R 39/2020).

11. Aby boli splnené všetky podmienky prípustnosti dovolania a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum, je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať svoje dovolanie tak, že pri zachovaní podmienky včasnosti jeho podania zároveň bude splnená podmienka náležitosti dovolania, vrátane povinného právneho zastúpenia v zmysle § 429 CSP. To znamená, že ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 CSP), podať dovolanie právne perfektné, t.j. spĺňajúce všetky zákonom požadované

náležitosti v zmysle § 428 a § 429 CSP; prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby všetky zákonom požadované náležitosti splňalo. Jediná (výnimočná) procesná situácia, kedy súd poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na odstránenie vád, sa týka výlučne vady podľa § 429 ods. 1 CSP, a to len za predpokladu absencie, resp. nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom; o čo ale v prejednávanej veci nešlo. Opačný záver, podľa ktorého, ak by pre právne relevantné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pri zachovaní stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty postačovalo len podanie akéhokoľvek blanketného, neúplného, nesprávneho alebo nezrozumiteľného dovolania a dovolateľ by mohol vady takéhoto dovolania účinne odstraňovať aj po uplynutí tejto lehoty (v podstate až do vydania rozhodnutia odvolacím súdom), je v rozpore s koncepciou prísneho režimu koncentrácie sporového konania, ktorá sa vzťahuje na inštitút dovolania upravený Civilným sporovým poriadkom (porov. § 430, § 434, § 427 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 a contrario CSP), ako aj s ustanoveniami zákona vymedzujúcimi podmienky prípustnosti dovolania (§ 419 až § 435 CSP).

12. Dovolaním napadnutý rozsudok č.k. 24Co/314/2018-324 z 22. mája 2019 obsahuje riadne poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP).

13. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania doručeného súdu prvej inštancie dňa 03. júla 2019 vyplýva, že žalobca sám spísal dovolanie, nemá právnické vzdelanie a nejde o žiadny z prípadov, na ktorý sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dňa 17. júla 2019 bol žalobcovi rozhodnutím Centra právnej pomoci č. sp. KaNR/22027/2019 priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci vo veci dovolania proti rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/314/2018. Dňa 21. mája 2020 Centrum právnej pomoci rozhodnutím č. sp. KaNR/7003/2020 žalobcovi odňalo nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolania proti rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/314/2018. Následne na základe dopytu súdu prvej inštancie Krajský súd Nitra súdu prvej inštancie oznámil, že voči rozhodnutiu o odňatí právnej pomoci podal žalobca správnu žalobu vedenú pod sp. zn. 26S/27/2020 (č. l. 472). Súd prvej inštancie následne predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

14. Najvyšší súd prípisom sp. zn. 6Cdo/161/2020 zo dňa 27. januára 2022 spis vrátil súdu prvej inštancie s pokynom, aby vykonal šetrenie o výsledku konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 26S/27/2020. V prípise ďalej uviedol, že v prípade, ak by nebol dovolateľ so správnou žalobou úspešný, je potrebné dovolateľovi opätovne vytvoriť možnosť na odstránenie nedostatku právneho zastúpenia, t.j. zvolenie si advokáta.

15. Súd prvej inštancie postupoval v intenciách pokynu najvyššieho súdu a v odpovedi z 30. septembra 2024 mu Správny súd v Bratislave oznámil, že žaloba vedená pod sp. zn. NR-26S/46/2024 bola rozsudkom z 30. januára 2024 zamietnutá a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. februára 2024 (č. l. 536 a nasl.). Výzvou z 5. novembra 2024 č. k. PN-9C/45/2011 súd prvej inštancie vyzval dovolateľa na odstránenie nedostatku právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Uvedenú výzvu súdu prvej inštancie dovolateľ prevzal 8. novembra 2024, pričom na ňu do dnešného dňa žiadnym spôsobom nereagoval a plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní nepredložil.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania stanovená v § 429 ods. 1 CSP o povinnosti zastúpenia advokátom a spísania dovolania advokátom, pričom sa nejedná o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 písm. a) CSP a preto nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať. Z tohto dôvodu najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

17. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol pri aplikácii ustanovenia § 451 ods. 3 veta druhá CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.